

som skulde administreres af Teatrets Bestyrelse, anvendes i Teatrets Interesse eller indgaa i dets Reservefond. Siden 1911 er man igen kommet bort fra denne Ordning, og det er gaaet i den gamle Skure med de stærkt voksende Underskud. Navnlige Lønningereformen af 1919 bevirkede, at Teatrets Underskud steg i en forbavsende Grad.

Naar man nu er kommet til det Resultat, at det ikke kan vedblive at gaa, som det er gaaet hidtil, kan man gaa flere Veje. Man kan gaa den Vej, som de ærede Forslagsstillere har foreslaaet, nemlig at afvikle straks, at sælge Teatret — det maa vel være Meningen — til den højest bydende, og saa kan Bygningen bruges til hvad som helst. Den ligger jo paa en Plads, hvor den nok kan indbringe en Del Penge, det er der ingen Tvivl om, men som den højtærede Minister har sagt, vil disse Penge ikke give megen Støtte til Universitetet, for saa er der Pensionerne. Det er naturligvis rigtigt, at disse Pensioner faar en Gang en Ende, og saa er man ude over det. Jeg skal ikke her sige, hvilke Veje man skal gaa, men jeg tror dog at turde sige, at saadan uden videre at forvandle Holbergs Hus til et almindeligt Varehus tror jeg dog ikke, der er Stemning for i den danske Befolkning. Man kunde ogsaa gaa en anden Vej — disse Veje, jeg her nævner, kan blive drøftet i Udvalget, og hvis dette Udvalg maaske ikke faar nogen lang Arbejdstid nu i Sommer, kan man jo tage fat til Efteraaret. Man kunde foretage, om jeg saa maa sige, en mere langsom Afvikling. Jeg kunde tænke mig, at Teatret overgik til privat Drift ved Bortforpagtning mod visse kunstneriske Garantier og Forpligtelser og muligvis med et fast, lille Tilskud, hvis det var nødvendigt.

Der har ogsaa tidligere — ikke saa meget nu i den senere Tid — været en Del Tale om at vælge den Vej ikke at nøjes med at have eet Teater, men have to Teatre; man kunde bygge en Dobbeltscene eller ogsaa overtage et af Byens andre Teatre og drive det sammen med det kongelige Teater, idet det siges, at saa længe vi har tre Kunstarter og kun een Scene, er det givet, at det økonomiske Resultat vil blive uheldigt. Der var Forslag fremme herom i Samlingen 1918—19, stillet af Undervisningsminister Keiser-Nielsen, som foreslog, at vi skulde købe Casino; dette Forslag faldt. Der var i 1922—23 nedsat et Udvalg angaaende Opførelsen af en Dobbeltscene, og dette Udvalg kom ogsaa til det Resultat, at man kunde gaa til at bygge en saadan Dobbeltscene. Ganske

vist var det, i alt Fald fra en Del af Udvalgets Side, en Betingelse, at en saadan Dobbeltscene skulde bygges uden Udgift for Statskassen. Man skulde have et Præmieobligationslaan, noget lignende, som man har etableret i Sverige og derfor bygget en Operascene. Den daværende Regering var ogsaa villig til at arbejde paa dette Grundlag, navnlig fordi man mente, at man ad den Vej kunde bringe Underskuddet ned, men det viste sig, da Sagen skulde gennemføres, at det kunde ikke komme i Orden; Bankerne var ikke villige til at indlade sig paa Sagen, og saa faldt Forslaget om Dobbeltscenen. Jeg tror for Resten heller ikke, naar jeg skal sige min Mening, at det er Vejen frem; jeg er tilbøjelig til at mene, at med de nuværende vanskelige økonomiske Forhold vilde det maaske bringe et større Underskud end det, vi har for Øjeblikket.

Der er en fjerde Vej, man kunde tænke sig at gaa, og jeg vil ikke lægge Skjul paa, at det er en Vej, som jeg har megen Sympati for. Det er den at udskille Operaen og Balletten fra Teatret og kun drive det kongelige Teater som et Skuespilhus. Oprindeligt var Holbergs Scene kun en Skuespilscene; det andet kom til senere. Det var et Spørgsmaal, der blev drøftet allerede i Teaterkommissionen af 1893, hvor bl. a. Klaus Berntsen og Otto Borchsenius foreslog dette, og i Teaterudvalget 1918—19 var der tre af Medlemmerne, nemlig de Herrer Mads Larsen, Johannes Fog-Petersen og Simonsen, som stillede det samme Forslag. Men der kom heller ikke noget ud af det, og da man i 1919—20 stillede det samme Forslag som Regeringsforslag i Landstinget, kom det ikke videre. Operaen og Balletten skulde efter det Forslag overgaa til privat eller kommunal Drift — det var en Opgave for Københavns Kommune at tage op —, og naar disse to Kunstarter blev udskilt fra Statsscenen, var der efter sagkyndige Folks Mening ikke Tvivl om, at Teatret vilde kunne svare sig.

De Ting, jeg har nævnt, er Ting, man kan drøfte i et Udvalg. Jeg skal ikke her sige noget om, hvilken af disse Veje man skal gaa, men jeg er enig med de ærede Forslagsstillere i, at det kan ikke vedblive at gaa som hidtil, noget maa der foretages i den Henseende. Der er gennem de mange Aar stillet Forslag paa Forslag, og de er blevet behandlet, men de er ingenting blevet til. Man er kørt videre med et større og større Underskud, som Staten har betalt til Trods for, at Teatret har været stærkt besøgt, og til Trods for, at